

TIỂU DẪN

Nguyễn Trung Ngạn (1289 – 1370) tự là Bang Trục, hiệu là Giới Hiên, người làng Thổ Hoàng, huyện Thiên Thi (nay là huyện Ân Thi, tỉnh Hưng Yên), đỗ Hoàng giáp năm 16 tuổi. Khoảng năm 1314 – 1315, ông được cử đi sứ sang đáp lễ nhà Nguyên. Ông làm quan đến chức Thượng thư, còn để lại tác phẩm *Giới Hiên thi tập*.

Bài thơ *Hùng trở về* được sáng tác khi Nguyễn Trung Ngạn đang đi sứ ở Giang Nam (Trung Quốc).

VĂN BẢN

Phiên âm

Lão tang diệp lạc tầm phương tận,
Tảo đạo hoa hương giải chính phi.
Kiến thuyết tại gia bản diệp hảo,
Giang Nam tuy lạc bất như quy.

Dịch nghĩa

Dâu già lá rụng tầm vừa chín,
Lúa sớm nở hoa thơm, cua đang lúc béo.
Nghe nói ở nhà dẫu nghèo vẫn tốt,
Đất Giang Nam⁽¹⁾ tuy vui, cũng chẳng bằng về nhà.

Dịch thơ

Dâu già lá rụng tầm vừa chín,
Lúa sớm bông thơm cua béo ghê.
Nghe nói ở nhà nghèo vẫn tốt,
Dẫu vui đất khách chẳng bằng về.

(Theo *Hợp tuyển thơ văn Việt Nam*, tập II –
Văn học thế kỉ X – thế kỉ XVII, Sđd)

HƯỚNG DẪN ĐỌC THÊM

1. Nối nhớ quê hương ở hai câu thơ đầu có gì đặc sắc? (Lưu ý: Bài thơ sử dụng những hình ảnh dân dã, quen thuộc nhưng làm xúc động lòng người; lí giải vì sao.)
2. Phân tích nét riêng của lòng yêu nước và niềm tự hào dân tộc trong bài thơ qua những hình tượng thơ độc đáo.

(1) *Giang Nam*: miền nam sông Trường Giang, nơi phồn hoa đô hội, nay là ba tỉnh: Giang Tô, An Huy và Giang Tây (Trung Quốc).